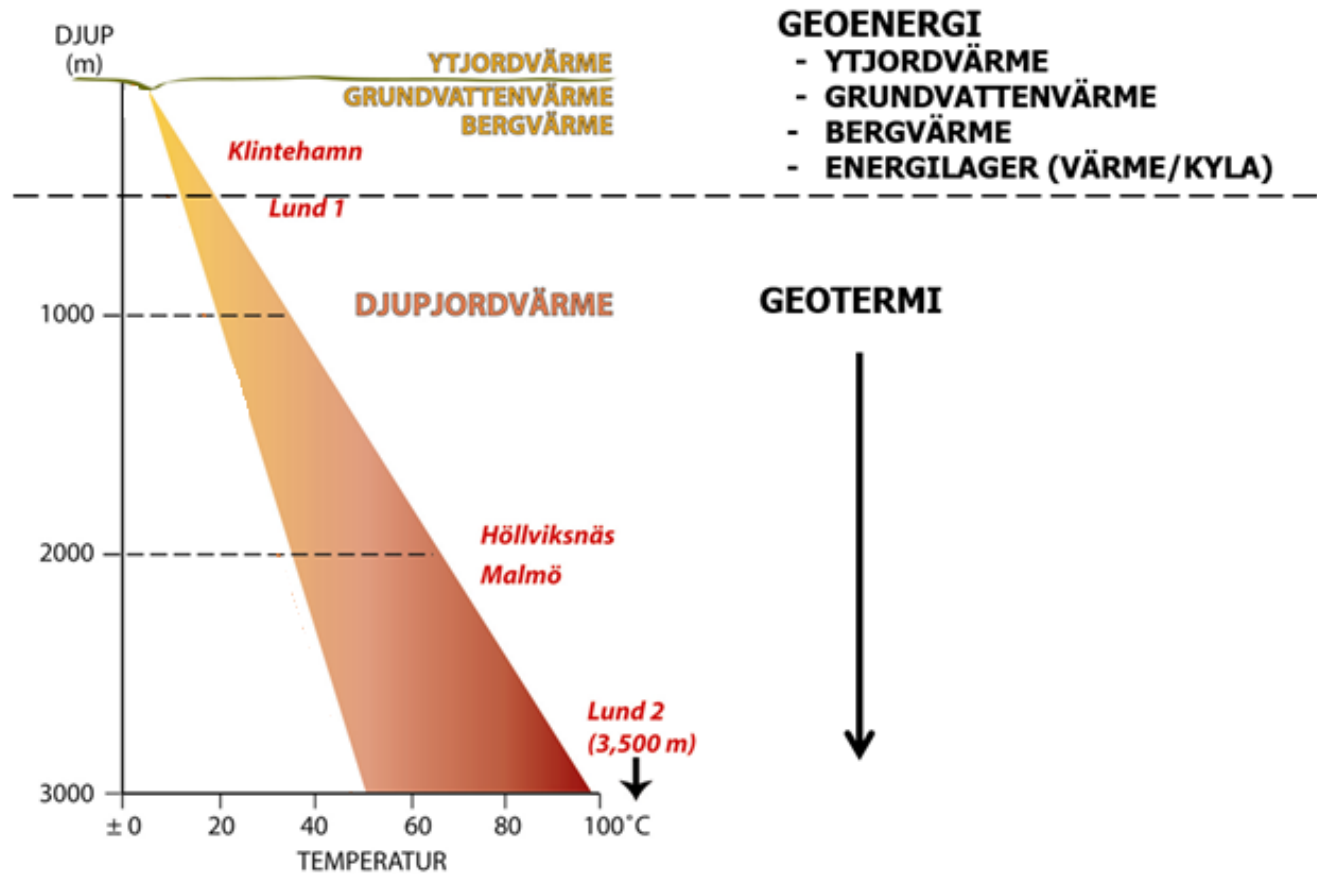
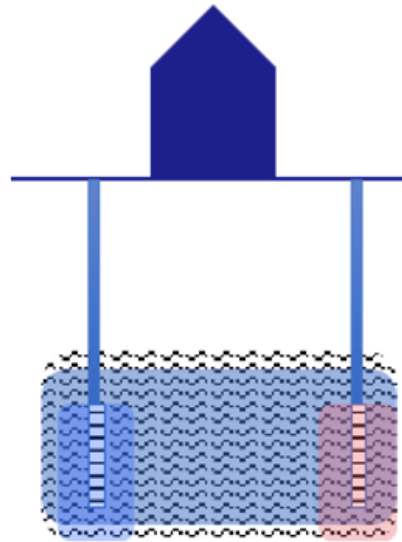

Skaraborg - Geotermi och geoenergi

Akvifervärmelager (ATES)

Kräver lämplig geologi!

Akvifer (grundvattenmagasin)

Låg temperatur

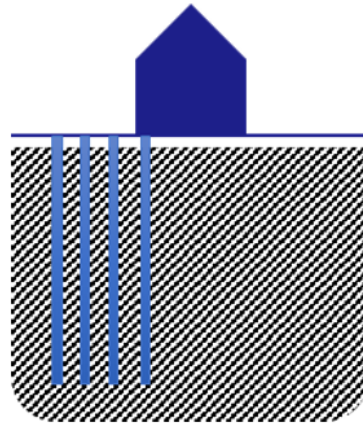
Erfarenhet: Stort anläggningar i världen. Ca 190 st Sverige. Låg temperatur (5-15 °C)

Mogen Teknik. Låg investeringskostnad, visst underhåll av brunnar

Hög temperatur

Erfarenhet: Fåtal anläggningar, potentiella problem med geokemi och naturlig konvektion

Borrhålsvärmelager (BTES)

Värmelagring med borrhål i berg

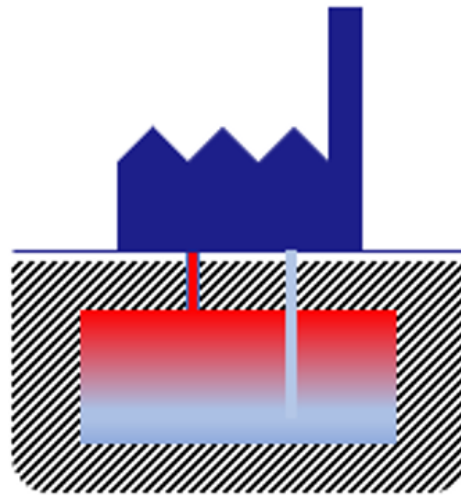
Låg temperatur

Erfarenhet: Mycket stor erfarenhet. Flera miljoner energibrunnar i världen.
Mogen Teknik. Måttlig investeringskostnad.

Hög temperatur

Erfarenhet: Fåtal anläggningar, inga med ihållande laddning över 80 °C
Kräver värmefåliga slangar/rör. Låg effektkapacitet.
Lämplig geologi för att begränsa grundvattenflöde

Bergrumsvärmelager (CTES)

Värmelagring i bergrum

Låg temperatur

Erfarenhet: Bergrum för kyla i Stockholm

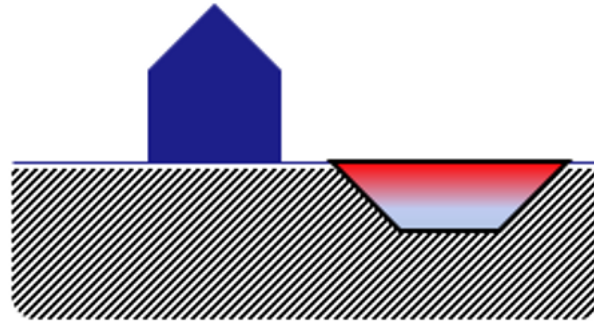
Mogen Teknik. Hög effektkapacitet. Hög investeringskostnad.

Hög temperatur

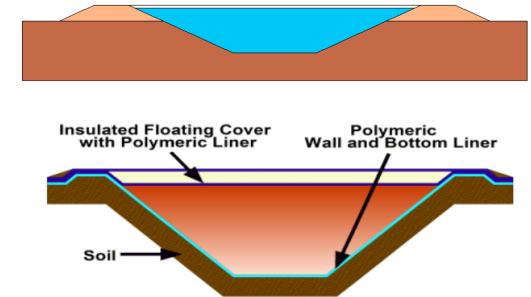
Erfarenhet: Ca 10 anläggningar i Sverige och Finland. Flera av dessa är konverterade oljebergum.

Mogen Teknik. Hög effektkapacitet. Kan trycksättas. Hög temperatur. Hög investeringskostnad.

Gropvärmelager - PTES

Värmelagring i grop

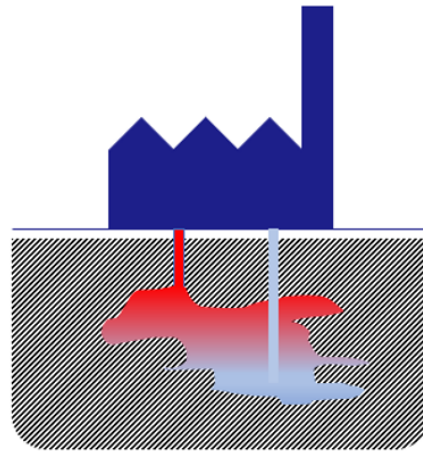
Hög temperatur

Erfarenhet: Flertal anläggningar framförallt i Danmark och Tyskland.

Mogen Teknik. Hög effektkapacitet. Måttlig investeringskostnad.

Maximal temperature +95 °C. Kräver stor dedikerad markyta.

Gruvvärmelager - MTES

Värmelagring i (nedlagd) gruva

Låg temperatur

Erfarenhet: Viss erfarenhet. Flera anläggningar i världen.

Något mogen teknik. Låg investeringskostnad.

Hög temperatur

Erfarenhet: Få pilotförsök, inga med ihållande laddning över 90 C.

Problematisk geometri med stora värmeförluster. Potentiellt geokemiska problem.

Termiska nät

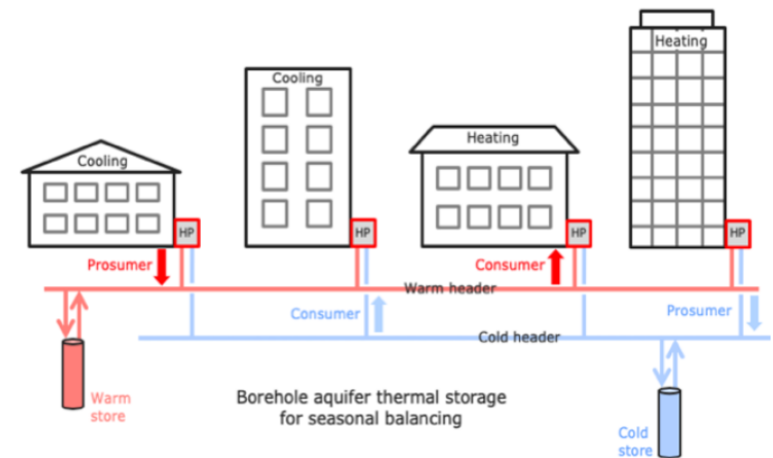
3G-DHC Framledning ca 90-100 °C Retur ca 40-50 °C

4G-DHC Framledning ca 45-65 °C Retur ca 25-35 °C

- Lägre distributionsförluster
- Ökade möjligheter att använda överskottsvärme
- Bättre förutsättningar för solvärme
- Bättre förutsättningar för storskalig värmelagring

5G-DHC Framledning ca 25-45 °C Retur ca 5-25 °C

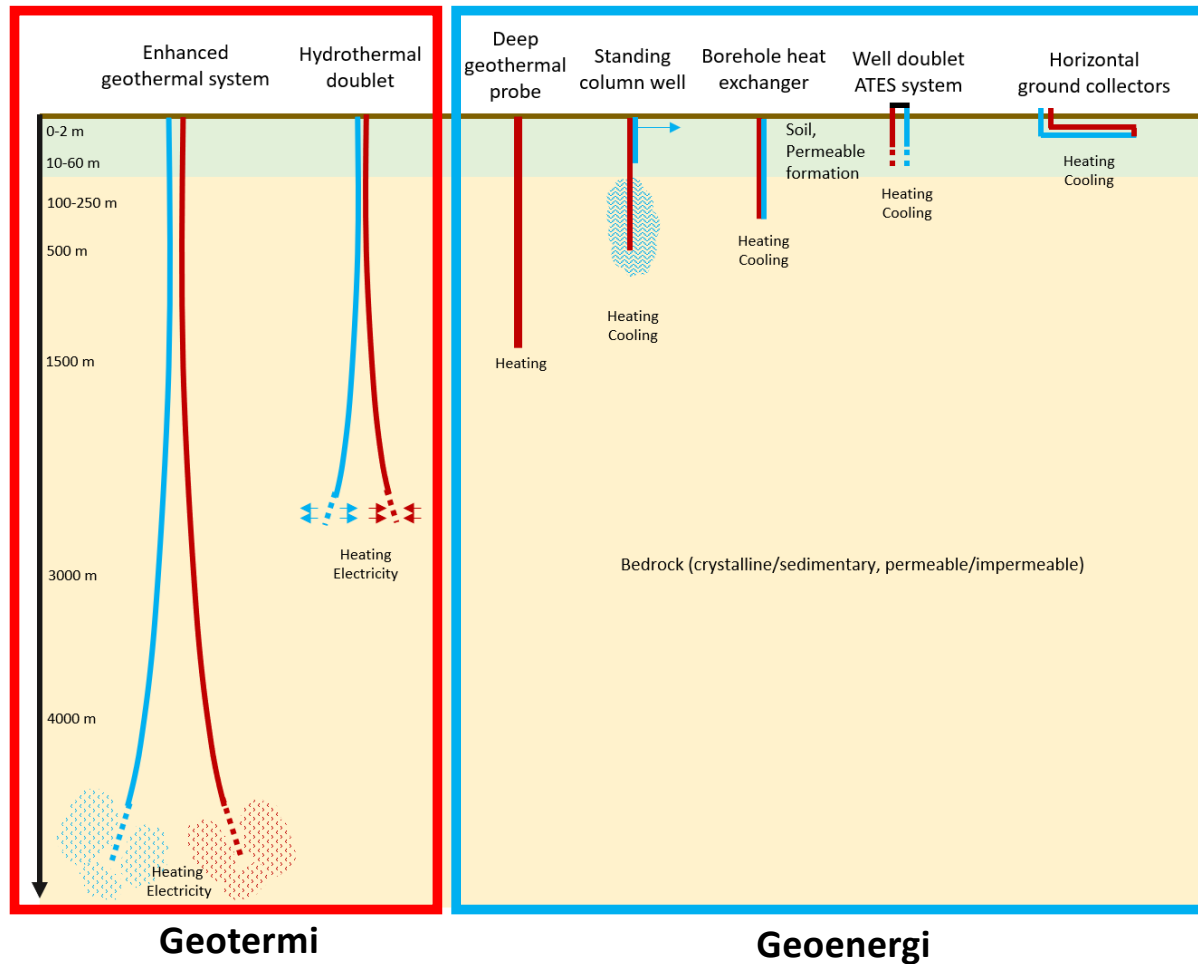
- Små distributionsförluster
- Stora möjligheter att använda överskottsvärme
- Goda förutsättningar för solvärme
- Goda förutsättningar för storskalig värmelagring
- Möjlighet till kyla
- Möjlighet till effektutjämning mellan fastigheter

5DHC schemes allows flexibility in terms of temperature and timing for building connections – a 'plug and play' approach.

Olika markvärmekällor

Värmekällor med höga temperatur

Värmekällor med låga temperaturer

Värmekälla för värmepump

Värmesänka för kyla

Ägandeformer

- Bergvärme
- Djup bergvärme
- Akvifer